

Uchwała Nr 108
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 28 maja 2025 r.

w sprawie zmian w interwencji I 10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem – Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w interwencji I 10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 108 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Rodzaj zmiany:

Zmiany dotyczące interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich ustanowionych w tytule III rozdział IV rozporządzenia (UE) 2021/2115, o których mowa w art. 119 ust. 9 tego rozporządzenia.

Zmiany dotyczą opisu interwencji I 10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem - Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR 2023–2027) i polegają na zmianie określenia kwalifikujących się beneficjentów i szczególnych kryteriów kwalifikowalności w stosownych przypadkach związanych w beneficjencie i obszarze.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zmiany widoczne w trybie rejestracji zmian)

5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji (str. 968-971)

Obszar A – PRZETWÓRSTWO I WPROWADZANIE DO OBROTU PRODUKTÓW ROLNYCH (MŚP)

(...)

Wsparcie jest nakierowane na realizację działań inwestycyjnych, które mają wzmocnić pozycję rynkową sektora MŚP ~~na obszarach wiejskich~~ (na rynkach lokalnych), wpłynąć na dywersyfikację i skracanie etapów łańcucha żywnościowego, a także promować współpracę w ramach łańcucha wartości poprzez obowiązek podpisywania umów na dostawy pomiędzy rolnikami a przemysłem przetwórczym.

W celu zapewnienia skutecznego wkładu w osiągnięcie celu szczegółowego określone zostały następujące rodzaje preferencji:

- dla operacji przyczyniających się do realizacji celów Strategii „Od pola do stołu” - obejmujących zrównoważone metody przetwarzania, znakowania, etykietowania, gospodarki obiegu zamkniętego, ograniczanie strat i marnowania żywności, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów certyfikowanych w ramach systemu integrowanej produkcji roślin, uczestnictwo w systemach jakości żywności - z wyłączeniem produktów rolnych objętych systemem rolnictwa ekologicznego,
- dla operacji, które dodatkowo przewidują inwestycje w zakresie przetwarzania produktów ubocznych powstających w procesie wytwarzania żywności, odpadów żywnościowych oraz wytwarzania biogazu i innych biokomponentów,
- dla operacji posiadających komponent kosztów inwestycyjnych dotyczących ochrony środowiska, stanowiących co najmniej 20% kosztów kwalifikowalnych operacji,
- dla projektów, w których co najmniej 50% kosztów kwalifikowalnych dotyczy inwestycji o charakterze innowacyjnym,
- dla przedsięwzięć realizowanych przez zorganizowane formy współpracy rolników prowadzących działalność jako: grupy producentów rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, uznane organizacje producentów i ich zrzeszenia, organizacje międzybranżowe,

- dla operacji realizowanych na obszarach wiejskich.

Obszar B - PRZETWÓRSTWO I WPROWADZANIE DO OBROTU EKOLOGICZNYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (MŚP)

(...)

Wsparcie dotyczy realizacji działań inwestycyjnych ~~na obszarach wiejskich~~, które mają wzmocnić pozycję rynkową przetwórców sektora MŚP objętych systemem rolnictwa ekologicznego, wpłynąć na dywersyfikację i skracanie etapów łańcucha żywności ekologicznej na rynkach lokalnych, a także promować współpracę w ramach łańcucha wartości poprzez obowiązek podpisywania umów na dostawy pomiędzy rolnikami objętymi systemem rolnictwa ekologicznego a ekologicznym przemysłem przetwórczym.

W celu zapewnienia skutecznego wkładu w osiągnięcie celu szczegółowego określone zostały następujące rodzaje preferencji:

- dla podmiotów przetwarzających albo wprowadzających do obrotu produkty rolne objęte certyfikatem systemu rolnictwa ekologicznego w wysokości co najmniej 70% całkowitej ilości produktów przetwarzanych lub wprowadzanych do obrotu;
- dla operacji posiadających komponent kosztów inwestycyjnych dotyczących ochrony środowiska, stanowiących co najmniej 20% kosztów kwalifikowalnych operacji;
- dla projektów, w których co najmniej 50% kosztów kwalifikowalnych dotyczy inwestycji o charakterze innowacyjnym;

- **dla operacji realizowanych na obszarach wiejskich.**

(...)

Obszar A – PRZETWÓRSTWO I WPROWADZANIE DO OBROTU PRODUKTÓW ROLNYCH (MŚP)

O pomoc może się ubiegać:

MŚP, tj. podmiot prowadzący działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo, który:

- przetwarza produkty rolne i wytwarza w wyniku tego procesu produkty rolne (Załącznik nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu UE - Annex), z wyłączeniem produktów rybołówstwa i akwakultury,
- wprowadza do obrotu produkty rolne - wyłącznie w przypadku zorganizowanych form współpracy rolników takich jak: grupy producentów rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, organizacje producentów i ich zrzeszenia, organizacje międzybranżowe,
- zobowiązuje się do nabywania produktów rolnych w okresie 5-ciu lat po zakończeniu realizacji projektu (zobowiązanie weryfikowane po zakończeniu inwestycji i wypłacie pomocy)
- bezpośrednio od producentów rolnych lub zorganizowanych form współpracy rolników (j.w.)
- w co najmniej 50% całkowitej ilości surowców niezbędnych do produkcji, umowy na dostawy co najmniej 3 letnie przez okres co najmniej 5 lat) - warunek ten nie dotyczy zorganizowanych form współpracy rolników (j.w.),
- realizuje inwestycje zakładające wzrost mocy produkcyjnych pod warunkiem udokumentowania bazy surowcowej i możliwości zbytu produkcji.

~~-realizuje inwestycję objętą dofinansowaniem na obszarach wiejskich.~~

Obszar B - PRZETWÓRSTWO I WPROWADZANIE DO OBROTU EKOLOGICZNYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (MŚP)

O pomoc może się ubiegać:

MŚP, tj. podmiot prowadzący działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo, który:

- przetwarza produkty rolne objęte certyfikatem systemu rolnictwa ekologicznego i wytwarza w wyniku tego procesu produkty rolne (Załącznik nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu UE - Annex) objęte systemem rolnictwa ekologicznego tj. certyfikowane produkty ekologiczne powstałe w wyniku przetwarzania produktów rolnych objętych art. 2 ust. 1 rozporządzenia PE i Rady (UE) 2018/848 (z wyłączeniem produktów rybołówstwa i akwakultury), lub
- wprowadza do obrotu produkty rolne objęte certyfikatem systemu rolnictwa ekologicznego (z wyłączeniem produktów rybołówstwa i akwakultury) - wyłącznie w przypadku zorganizowanych form współpracy rolników takich jak: grupy producentów rolnych i ich związki, spółdzielnie, spółdzielnie rolników, organizacje producentów i ich zrzeszenia, organizacje międzybranżowe;
- zobowiązuje się do nabywania produktów rolnych objętych certyfikatem systemu rolnictwa ekologicznego w okresie 5-ciu lat po zakończeniu realizacji projektu (zobowiązanie weryfikowane po zakończeniu inwestycji i wypłacie pomocy) - bezpośrednio od objętych systemem rolnictwa ekologicznego producentów rolnych lub zorganizowanych form współpracy takich rolników - w co najmniej 50% całkowitej ilości surowców niezbędnych do produkcji, umowy na dostawy co najmniej 3 letnie przez okres co najmniej 5 lat) - warunek ten nie dotyczy zorganizowanych form współpracy rolników;
- realizuje inwestycje zakładające wzrost mocy produkcyjnych pod warunkiem udokumentowania bazy surowcowej i możliwości zbytu produkcji.

~~-realizuje inwestycję objętą dofinansowaniem na obszarach wiejskich.~~

(...)

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Zakłady przetwórstwa rolno - spożywczego są najczęściej zlokalizowane na terenach gmin miejskich (np. przedmieścia miast) lub miejsko-wiejskich (np. miasta powiatowe). Takie umiejscowienie wynika z łatwiejszego dostępu do sieci rynków zbytu dla konsumentów w miastach, bliskości niezbędnej infrastruktury technicznej oraz z dostępności bazy surowcowej z blisko położonych obszarów wiejskich.

Postępujące zmiany demograficzne wskazują na silny rozwój dużych aglomeracji miejskich i obszarów przyległych. Nadal będą one przyciągać osoby z terenów bardziej peryferyjnych. Nasilający się proces suburbanizacji doprowadza do poszerzenia obszarów poszczególnych aglomeracji i znacznego wzrostu liczby ludności w gminach przyległych do dużych miast. Stąd, wobec postępującego procesu napływu ludności do miast, rachunek ekonomiczny wymusza lokalizację zakładów przetwórczych oraz magazynów żywności w pobliżu miast.

Powstawanie oraz rozwój zakładów przetwórczych niesie ze sobą szereg korzyści dla mieszkańców nie tylko miast, ale również okolicznych gmin wiejskich i powiatów. Przyczynia

się do tworzenia stabilnych miejsc pracy w ich okolicy, zarówno w samych zakładach, jak i w powiązanych sektorach, takich jak transport, logistyka czy rolnictwo. Dzięki temu lokalne społeczności zyskują stabilne źródło dochodów, a gospodarki miast i wsi, zwłaszcza producentów rolnych dostarczających surowiec, mogą się rozwijać. Ponadto, współpraca zakładów przetwórczych w lokalnymi producentami produktów rolnych przyczynia się do zwiększenia obrotu artykułami rolno-spożywczymi, co pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy całego regionu, w którym jest zlokalizowany zakład.

Dodatkowo, takie rozmieszczenie zakładów przetwórczych skutkuje tym, że większa część wniosków o pomoc składanych w dotychczasowych instrumentach pomocy przeznaczonych dla przedsiębiorstw z branży rolno – spożywczej (działanie 123 PROW 2007-2013, poddziałanie 4.2 PROW 2014-2020 oraz części 1 i 2 inwestycji A1.4.1 KPO) obejmowała głównie inwestycje realizowane na terenach miejskich i podmiejskich. Oznacza to, że skierowanie pomocy wyłącznie do zakładów położonych na terenach wiejskich mogłoby spowodować niepełne wykorzystanie budżetu przeznaczonego na ten instrument wsparcia. W związku z powyższym, zasadne jest umożliwienie ubiegania się o pomoc w ramach tej interwencji przedsiębiorcom również z obszarów miejskich i miejsko-wiejskich.

Jednocześnie w celu wyrównania szans firm rolno-spożywczych konieczne jest zastosowanie preferencji dla operacji realizowanych na obszarach typowo wiejskich, co pozwoli na bardziej zrównoważoną realizację interwencji na wszystkich obszarach na terenie kraju.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

8-14 maja 2025 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Proponowane zmiany powinny w efekcie przełożyć się na większą liczbę zainteresowanych ubieganiem się o pomoc w ramach interwencji I 10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem, a tym samym większe prawdopodobieństwo absorpcji budżetu przeznaczonego na realizację tej interwencji.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Proponowane zmiany nie będą miały wpływu na realizację zamierzonych celów oraz osiągnięcie zaplanowanych poziomów wskaźników, ponieważ dotyczą eliminacji ograniczenia terytorialnego w ubieganiu się o pomoc oraz ustanowienia podatkowej preferencji w przyznawaniu pomocy.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowane zmiany nie będą miały wpływu na plan finansowy PS WPR 2023-2027, ponieważ nie skutkują koniecznością zmiany budżetu interwencji I 10.7.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem.